HMS - DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 31.10.2005 Internt nr.: Erstatter dato: 17.02.2004

Kalkmørtel K-100

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA ☒

☒	Godkjent for bruk	☐
☐	Godkjent for lab. bruk	☐
☒	Modifisert av maxit as	☐

HANDELSNAVN	Kalkmørtel K-100
PRODUKTTYPE	Tørrmørtel
PR-NR.	15574

Leverandør	maxit as
Adresse	Postboks 216 Alnabru
Postnr & sted	0614 OSLO
Telefon	22 88 77 00
Faks	22 64 54 54
Kontaktperson	Halvard Borgund
Utarbeidet av	Tore Asbj. Horntvedt

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING ☐

Nr	Ingrediens navn	CAS-NR	Kons.(vekt%)	Fareklasse/Anm.
1	Kalsiumhydroksid	1305-62-0	5 - 10	Xi, R36/37/38-41
2	Natursand		60 - 100	IK

Tegnforklaring: T+=Meget giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, E=Eksplosiv, O=Oksiderende, F+=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig, Kreft=Kreftfremkallende, Mut=Arvestoffskadelig, Rep=Reproduksjonsskadelig, Kons=Konsentrsjon i vektprosent, IK=Ikke klassifiseringspliktig,.

INGREDIENSKOMMENTARER
Gråhvitt pulver, uten lukt.
Inneholder kvartsholdig natursand. Respirabelt kvartsinnhold er mindre enn 0,1 % (partikler < 5 micron).
R-setninger nevnt i pkt. 2 er listet opp i pkt. 16 med fullstendig tekst.

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER ☐

Irriterende

HELSE
Irriterer luftveiene og huden. Risiko for alvorlige øyeskader.

BRANN OG EKSPLOSJON
Produktet er ikke brennbart.

MILJØ
Ikke ansett miljøskadelig iht. gjeldende regelverk. Se pkt. 12.

FYSIKALSK / KJEMISKE RISIKO
Ved kontakt med fuktighet eller ved tilsetning av vann dannes etsende kalsiumhydroksidløsning. Massen blir basisk og virker irriterende på øyne, hud og slimhinner.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK ☐

GENERELT
Symptomer og virkninger. Vanlig førstehjelp. Hold pasienten i ro, sørg for varme og frisk luft. Førstehjelp kan være nødvendig ved svelging, ved sprut i øynene, ved søl på huden.

INNÅNDING
Flytt straks den eksponerte til frisk luft.

HUDKONTAKT
Vask øyeblikkelig av med rikelig med vann. Fjern tilsølte klær, armbåndsur osv. Ikke gni. Kontakt lege ved sårdannelse eller vedvarende irritasjon.

ØYEKONTAKT
Gni ikke i øyet! Skyll straks øyet med mye vann mens øyelokket løftes. Fjern evt. kontaktlinser. Kontakt lege dersom irritasjonen vedvarer.

SVELGING
Drikk rikelig med vann. Fremkall ikke brekning! Kontakt lege hvis ubehag oppstår.

MEDESINSK INFORMASJON
Symptomatisk behandling.

5. TILTAK VED BRANNSLOKKING ☐

PASSENDE BRANNSLUKNINGSMIDDEL
Ikke relevant.

BRANN- OG EKSPLOSJONSFARER
Produktet er ikke brennbart.

ANNEN INFORMASJON
Brannslukningstiltak tilpasses omgivelsene.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP ☐

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE PERSONELL
Benytt hensiktmessig verneutstyr. Se pkt. 8.

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE MILJØ
Utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn er ikke tillatt. Bevar og fjern spill i tørr tilstand om mulig.

EGNEDE METODER FOR SKADEBEGRENSNING OG OPPRENSKING
Unngå støvdannelse og spredning av støv. Bruk godkjent industriell støvsuger for fjerning.

ANNEN INFORMASJON
Tas opp tørt. Ved tilføring av vann dannes etsende kalsiumhydroksidløsning.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING ☐

SPESIELLE EGENSKAPER OG FARER
Irriterer luftveiene og huden. Risiko for alvorlige øyeskader.

HÅNDTERINGSVEILEDNING
Sørg for egnet avtrekksventilasjon ved maskiner og steder hvor det kan dannes støv. Vask hendene ofte og skift arbeidsklær etter behov.

LAGRINGSANVISNING
Oppbevares utilgjengelig for barn. Papirsekker lagres slik at de ikke kan revne. Lagres tørt i originalemballasjen, avskilt fra syrer.
Ved oppbevaring som angitt, er holdbarheten 12 måneder.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR ☒

Ingrediens navn	CAS-nr	Adm.norm	Adm. år
Totalstøv		10,0 mg/m^3	2001
Respirabelt støv		5,0 mg/m^3	2001

FOREBYGGENDE TILTAK
Sørg for god ventilasjon ved arbeid som fører til støvutvikling. Øyedusj skal finnes på arbeidsplassen.

ÅNDEDRETTSVERN
Støvfiltermaske type: Støvfilter P2 (for fint støv), ved arbeidsoperasjoner som medfører stor støvutvikling.

ØYEVERN
Unngå kontakt med øynene. Bruk støvtette vernebriller ved risiko for støvdannelse.

ARBEIDSHANSKER
Vernehansker av neopren-, nitrilgummi, vinyl eller annet resistent materiale.

VERNEKLÆR / HUDBESKYTTELSE
Benytt langarmede verneklær som beskytter mot mulig hudkontakt. Ta bort og vask, også innvendig, all forurenset kledning og hansker før det tas i bruk igjen.

ANNEN INFORMASJON

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Tilstandsform:	Pulver.		
Farge:	Gråhvit.		
Lukt:	Ingen lukt.		
Løslighet:			
Smelte/Frysepunkt:	Ikke relevant	**Tetthet:**	Ca. 1650 kg/m^3
Eksplosjonsomr., %-%:	Ikke eksplosivt	**Løslighet i vann:**	
Damptrykk:	Ikke relevant	**Metningskons.:**	
Dekomponeringstemp.:		**Rel. tetth. i m. luft(l=1):**	
pH løsning:		**Kokepunkt:**	Ikke relevant
Flammepunkt:	Ikke brennbart	**pH konsentrat:**	12-13 (utrørt i vann)
Molvekt:	Ikke relevant	**Viskositet:**	Ikke relevant
Tenntemperatur:	Ikke relevant	**Luktegrense:**	Luktfritt
Rel. damptetthet, (l=1):		**Rel. fordampningshast.:**	
Luftreaktiv:		**Vannreaktiv:**	

10. STABILITET OG REAKTIVITET

STABILITET
Tørre sementprodukter må beskyttes mot fuktighet. Stabilt ved angitte lagringsbetingelser, lagringstid og håndtering.

MATERIALER SOM SKAL UNNGÅS

FARLIGE SPALTNINGSPRODUKTER
Ingen.

ANNEN INFORMASJON
Holdes borte fra fuktighet.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

GENERELT
Støv fra produktet er kvartsholdig. Ved kontakt med vann dannes kalsiumhydroksid, som er etsende.

INNÅNDING
Irriterer luftveiene.

HUDKONTAKT
Hudirritasjon.

ØYEKONTAKT
Fare for alvorlig øyeskade.

SVELGING
Svelging i store mengder kan gi irritasjon av slimhinner i munn og svelg, spiserør og mage/tarm.

AKUTTE OG KRONISKE SKADEVIRKNINGER
Ofte gjentatt eksponering utover administrativ norm for støv har blitt sett i sammenheng med betennelse i nesens slimhinner og med hoste. Etter langvarig støveksponering er det risiko for utvikling av silikose.

ALLERGI
Ikke kjent.

KREFT
Ikke kjent.

MUTAGENE EFFEKTER
Ikke kjent.

REPRODUKSJONSSKADE EFFEKTER
Ikke kjent.

12. OPPLYSNINGER OM MILJØFARE ☐

NEDBRYTBARHET
Ikke biologisk nedbrytbar.

AKKUMULERING
Ikke bioakkumulerbar.

ØKOTOKSITET
Økologiske skader er verken kjent eller forventet under normal bruk. Innblanding av (større mengder) kalsiumhydroksid i vann vil imidlertid øke vannets pH-verdi, noe som kan ha en viss virkning inntil konsentrasjonen i vannet fortynnes.

ANNEN INFORMASJON
Innblanding i vann vil øke vannets pH-verdi og derfor ha en viss virkning på livet i vann inntil vannet er fortynnet/nøytralisert. Produktet anses ellers ikke å være giftig mot organismer.

13. FJERNING AV RESTER OG AVFALL ☐

GENERELT
Tørt materiale feies eller støvsuges opp. Unngå støvdannelse. La vått materiale herde. Rester deponeres på godkjent fyllplass.

AVFALLSGRUPPER
Stoffet er ikke spesialavfall.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT ☐

Kjemikaliet er klassifisert som farlig gods: ☐ Ja ☒ Nei ☐ Ikke vurdert

ANNEN INFORMASJON
Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO,ADR/RID og IATA/ICAO regler.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER ☐

Fareklasse/Anm.

Irriterende

EF-Etikett: ☐ Ja ☒ Nei ☐ Ikke vurdert

SAMMENSETNING
Kalsiumhydroksid (5-10 %), Natursand (60-100%).

R-SETNINGER
R-37/38 Irriterer luftveiene og huden.
R-41 Fare for alvorlig øyeskade

S-SETNINGER
S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.
S-22 Unngå innånding av støv.
S-24 Unngå hudkontakt.
S-26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
S-36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernhansker og vernebriller/ansiktsskjerm.

REFERANSER
Norsk stoffliste 2002 (Statens forurensningstilsyn, Arbeidstilsynet, Direktoratet for brann- og elsikkerhet, Oljedirektoratet).
Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren (Arbeidstilsynet, best. nr. 361).
Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG, IATA.
Forskrift om klassifisering, merking m. v. av farlige kjemikalier, (2002).
Forskrift om farlig avfall (2003).
Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier. (Arbeidstilsynets forskrift av 19.12. 1997 nr. 1323 med endringer 30.07.2002).

16. ANDRE OPPLYSNINGER ☒

LEVERANDØRENS BEMERKNINGER
Om produktet bearbeides mekanisk etter at det er hardnet, utvikles det kvartsholdig støv.
Denne informasjon gjelder kun ovennevnte produkt, og behøver ikke nødvendigvis være gjeldende om produktet brukes sammen med et eller flere andre produkter, eller som del av en prosess.

Databladet er laget på basis av opplysninger gitt av produsenten. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjonen gitt i dette HMS-databladet blir lest og forstått av alle som bruker, behandler eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Endringer i pkt. merket med X.

LISTE OVER ALLE RELEVANTE RISIKOSETNINGER

Nr.	R-Setningstekst
R36/37/38	Irriterer øynene, luftveiene og huden.
R37/38	Irriterer luftveiene og huden.
R41	Fare for alvorlig øyeskade.

UTGITT: 31.10.2005

REVISJONSOVERSIKT

Versjon	Rev.dato	Ansvarlig	Endringer
001	17/01/2003	TAH/Optiroc as	Pkt. 3, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 15, 16
002	17/02/2004	TAH/Optiroc as	Endret merking kalsiumhydroksid, justert sammensetning, innført adm. norm, oppdatert referanselisten
003	31/10/2005	CEB/maxit as	Firmanavn